

Warszawa, dnia 18 czerwca 2021 r.

Stanowisko

Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Radców Prawnych w sprawie stosowania art. 22⁴ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych do kosztów związanych z występowaniem radcy prawnego w postępowaniu odwoławczym przed Krajową Izbą Odwoławczą

Art. 22⁴ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. (Dz.U. z 2020 poz. 75 z późn. zm.) stanowi, że radca prawny jest uprawniony do dodatkowego wynagrodzenia w wysokości nie niższej niż 65% kosztów zastępstwa sądowego zasądzonych na rzecz strony przez niego zastępowanej lub jej przyznanych w ugodzie, postępowaniu polubownym, arbitrażu zagranicznym lub w postępowaniu egzekucyjnym, jeżeli koszty te zostały ściągnięte od strony przeciwnej, przy czym w państwowych jednostkach sfery budżetowej wysokość i termin wypłaty wynagrodzenia określa umowa cywilnoprawna.

Wyliczenie rodzajów postępowań, których dotyczy powołany przepis ma charakter enumeratywny. W literaturze przedmiotu wskazuje się, że „[w] ramach dyspozycji art. 22⁴ ust. 2 RadPrU (ustawy o radcach prawnych – przyp. Komisji) mieszczą się jednak nie tylko postępowania stricte sądowe, ale także toczące się przed Trybunałami oraz innymi organami, które zgodnie z obowiązującymi przepisami stosują procedury sądowe. Na taką wykładnię wskazuje pojęcie „kosztów zastępstwa sądowego”, którym posługuje się komentowany przepis.” (tak: B. Sołtys [w:] Leszek Korczak, Joanna Lemańska, Tomasz Niedziński, Michał Okoń, Jacek Przygodzki, Tomasz Scheffler, Bogusław Sołtys, Rafał Stankiewicz, Ustawa o radcach prawnych. Komentarz – praca zbiorowa pod red. Tomasza Schefflera, Wydawnictwo C.H. BECK, Warszawa 2018 - komentarz do art. 22⁴, teza 10, s. 330).

Powstaje zatem pytanie o status prawny Krajowej Izby Odwoławczej na gruncie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019r. poz. 2019r. z późn. zm.).

Zgodnie z art. 473 ust. 1 powołanej ustawy Krajowa Izba Odwoławcza jest organem właściwym do: 1) rozpoznawania odwołań w przypadkach, o których mowa w art. 513; 2) rozpoznawania wniosków o uchylenie zakazu zawarcia umowy, o których mowa w art. 578 ust. 1; 3) podejmowania uchwał zawierających opinię do zastrzeżeń zamawiającego do wyniku kontroli uprzedniej oraz kontroli doraźnej prowadzonej przez Prezesa Urzędu.

Zauważyć należy, że „Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z 13.12.2012 r., C-465/11, Forposta SA i ABC Direct Contact sp. z o.o. v. Poczta Polska S.A., EU:C:2012:801, w odpowiedzi na stanowisko Poczty Polskiej podnoszącej, że Krajowa Izba Odwoławcza nie jest sądem w rozumieniu art. 267 TFUE, gdyż pełni ona jednocześnie funkcje sędziowskie i konsultacyjne, wskazał:

„17. Należy w tym względzie przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału przy ustalaniu, czy organ odsyłający ma charakter «sądu» w rozumieniu art. 267 TFUE, co jest kwestią podlegającą wyłącznie porządkowi prawnemu Unii, Trybunał bierze pod uwagę zespół przesłanek, takich jak w szczególności ustawowe umocowanie istnienia organu, jego stały charakter, obligatoryjny charakter jego jurysdykcji, kontradictoryjność

postępowania, stosowanie przez organ przepisów prawa oraz jego niezawisłość (wyroki: z dnia 17 września 1997 r. w sprawie C-54/96 Dorsch Consult, Rec. s. I-4961, pkt 23; a także z dnia 19 kwietnia 2012 r. w sprawie C-443/09 Grillo Star, pkt 20 i przytoczone tam orzecznictwo).

18. W niniejszym wypadku należy stwierdzić, że, jak wynika z przedłożonych Trybunałowi akt sprawy, **Krajowa Izba Odwoławcza, która jest organem ustanowionym na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych, mającym wyłączną właściwość do rozpoznawania w pierwszej instancji sporów wykonawców z instytucjami zamawiającymi, i którego funkcjonowanie regulują art. 172–198 wspomnianej ustawy, jest sądem w rozumieniu art. 267 TFUE, gdy wykonuje swoje kompetencje objęte zakresem wymienionych przepisów, co ma miejsce w ramach postępowania głównego** (podkr. – Komisja Etyki i Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Radców Prawnych). *Fakt, że na podstawie innych przepisów omawiany organ jest również upoważniony do pełnienia funkcji o charakterze konsultacyjnym, jest w tym względzie bez znaczenia.*” (cyt. za: E. Wiktorowska [w:] Andrzej Gawrońska – Baran, Adam Wiktorowski, Ewa Wiktorowska, Paweł Wójcik, Prawo zamówień publicznych. Komentarz, WKP 2021 – komentarz do art. 473).

Nie powinno, co oczywiste, umknąć uwadze, że powołane orzeczenie zapadło na gruncie przepisów nieobowiązującej już ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019r. poz. 1843 z późn. zm.). Wskazać natomiast należy na art. 103 ustawy z dnia 11 września 2019r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019r. poz. 2020 z późn. zm.), tj. ustawę aktualnie obowiązującą:

Art. 103

1. *Z dniem 1 stycznia 2021 r. Krajowa Izba Odwoławcza, o której mowa w art. 172 ust. 1 ustawy uchylanej w art. 89 (tj. ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych - przyp. Komisja Etyki i Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Radców Prawnych), staje się Krajową Izbą Odwoławczą, o której mowa w art. 473 ustawy, o której mowa w art. 1.*

2. *Osoby pełniące w dniu 31 grudnia 2020 r. funkcję członka Krajowej Izby Odwoławczej, na podstawie art. 173 ust. 1 ustawy uchylanej w art. 89, stają się członkami Krajowej Izby Odwoławczej pełniącymi funkcję na podstawie art. 474 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1.*

3. *Do osób, o których mowa w ust. 2, nie stosuje się wymagań określonych w art. 474 ust. 2 pkt 3 i 4 ustawy, o której mowa w art. 1. Do osób tych stosuje się przepis art. 173 ust. 2 ustawy uchylanej w art. 89.*

4. *Osoba pełniąca w dniu 31 grudnia 2020 r. funkcję Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej staje się Prezesem Krajowej Izby Odwoławczej na podstawie art. 479 ust. 1 pkt 1 ustawy, o której mowa w art. 1, i pełni swoją funkcję do czasu upływu kadencji, na którą została powołana na podstawie art. 173 ust. 3 ustawy uchylanej w art. 89.*

5. *Osoba pełniąca w dniu 31 grudnia 2020 r. funkcję wiceprezesa Krajowej Izby Odwoławczej staje się wiceprezesem Krajowej Izby Odwoławczej na podstawie art. 479 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, i pełni swoją funkcję do czasu upływu kadencji, na którą została powołana na podstawie art. 173 ust. 3 ustawy uchylanej w art. 89.*

Mając powyższe na względzie zasadny jest wniosek, że również Krajową Izbę Odwoławczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 września 2019r. Prawo zamówień

publicznych należy uznać za sąd w rozumieniu art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U.2004.90.864/2 z dnia 30 kwietnia 2004r. z późn. zm.). W konsekwencji radca prawny jest uprawniony do dodatkowego wynagrodzenia na zasadach określonych w art. 22⁴ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych także w przypadku występowania w postępowaniu odwoławczym przed Krajową Izbą Odwoławczą.

Opracowanie:
r.pr. Grzegorz Wyszogrodzki

Przewodniczący
Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu
Krajowej Rady Radców Prawnych
r.pr. Ryszard Wilmanowicz